

SAKSBEHANDLINGSREGLENE

- Det stilles strenge krav til saksbehandlingen ved bruk av tvang
- Det særskilte vedtaket om helsehjelp som skal fattes etter dette kapitlet treffes av det helsepersonell som er ansvarlig for helsehjelpen (§4A-5)
- Vedtak kan fattes for inntil ett år av gangen

SAKSBEHANDLINGSREGLENE

- Flere yrkesgrupper kan være ansvarlige for å yte helsehjelp (helsepersonelloven §4)
- Lege eller tannlege vil som oftest være ansvarlig for helsehjelpen, men
- også annet helsepersonell kan være ansvarlige, f.eks i forbindelse med gjennomføring av pleie- og omsorgsoppgaver
- Dersom tiltaket innebærer et alvorlig inngrep for pasienten skal vedtak fattes av helsepersonell etter samråd med annet kvalifisert helsepersonell. Poeng: kvalitetssikre vedtaket

SAKSBEHANDLINGSREGLENE

- Hva betraktes som et alvorlig inngrep for pasienten?
 - * inngrep i kroppen
 - * bruk av reseptpliktige legemidler
 - * graden av motstand
 - * innleggelse eller tilbakeholdelse i helseinstitusjon
 - * bruk av bevegelseshindrende tiltak som belter og lignende
 - * tekniske innretninger for varsling og alarm

”etter samråd med”:

kan ofte i praksis bety å rådføre seg med personale som kjenner pasienten særlig godt. Dette skal journalføres.

SAKSBEHANDLINGSREGLER

- Pasienten og pasientens nærmeste pårørende skal så snart som mulig bli orientert om vedtaket
- Kompetanse til å fatte vedtak om tvungen helsehjelp kan ikke legges til den som kun har en administrativ funksjon
- Det betyr at kommunens bestillerkontor ikke kan fatte vedtak etter dette lovverket
- I vedtaksperioden skal helsepersonell fortløpende vurdere om tvang kan unngås gjennom *tillitsskapende tiltak*
 - I mange tilfeller vil det være aktuelt å treffe vedtak om tvungen helsehjelp som er relativt kortvarig
 - Det forutsettes at helsehjelpen utføres av helsepersonell

SAKSBEHANDLINGSREGLENE

- Selve vedtakene kan være mer eller mindre omfattende
 - * noen innebærer kompleks behandling med mange ulike elementer
 - * andre vedtak har pleie og omsorg som formål

Det er et viktig poeng at man ikke legger opp til unødig og omfattende saksbehandling

Vedtak som pasienten motsetter seg, skal dokumenteres i pasientjournalen.

SAKSBEHANDLINGSREGLENE

- Det må komme fram i journalen hvilke tillitsskapende tiltak som er prøvd først

Prinsippet er: *minst inngripende tiltak først*

- Avgjørelsen om at pasienten ikke har samtykkekompetanse skal journalføres

SAKSBEHANDLINGSREGLENE

- Hva skal kommunen gjøre når vedtak er fattet?
 - Sende kopi til helsetilsynet i fylket
 - Sende kopi til pårørende og pasient med bl.a opplysninger om klagerett og -frist (innen 3 uker)
 - Sende kopi til den som har det overordnede faglige ansvaret
 - Sikre skriftlighet (notoritet) i gjennomføringen

SAKSBEHANDLINGSREGLENE

- Hva med helsetilsynet i fylket?
 - Tilsynsmyndighet i forhold til bruken av tvang
 - Kan på eget initiativ overprøve vedtakene
 - Skal etterkontrollere vedtak om helsehjelp som ikke er påklaget, når det har gått *3 måneder* fra vedtaket ble truffet
 - Helsetilsynet i fylket må derfor holdes orientert om hvilke vedtak som blir truffet (kopimottaker)
 - Dette innebærer ikke en *forhåndsgodkjenning* av vedtaket fra helsetilsynets side (slik tilfellet er i forhold til sosialtjenesteloven kap 4A)

§4A-7 KLAGE

Retten til å klage på en avgjørelse gir pasienten en rettssikkerhetsgaranti

Pasienten selv og nærmeste pårørende kan klage på vedtaket om helsehjelp etter kapittel 4A innen 3 uker fra vedtaket er mottatt

Eksempel 1:

Vedtak: tilbakeholdelse ved innelåsing på avdeling

Pårørende mener tiltaket er for inngripende og at tillitsskapende tiltak ikke har vært prøvd i tilstrekkelig grad

§4A-7 KLAGE

Eksempel 2:

Pårørende kan f.eks be om at en av deres nærmeste må få helsehjelp til tross for at vedkommende motsetter seg f.eks innleggelse i helseinstitusjon.

Helsepersonellet er kommet til at vilkårene for å yte tvungen helsehjelp *ikke* er oppfylt

Dette kan ikke påklages etter reglene i kap 4A

Dersom det ytes tilstrekkelige og forsvarlige tjenester i hjemmet, kan helsetjenesten komme til at vilkåene for å gi tvungen helsehjelp ikke er oppfylt.

Pårørende kan be tilsynsmyndigheten om å etterprøve vurderingen

§4A-7 KLAGE

Pasienten eller vedkommendes representant kan klage over vedtak om manglende samtykkekompetanse

Klage til helsetilsynet skal være skriftlig og skal være undertegnet av pasienten eller vedkommendes representant

Helsepersonell bør hjelpe den private part med å skrive ned klagen og sende den, dersom de ytrer behov for bistand, jf. forvaltningsloven § 11

Helsetjenesten som har truffet vedtaket skal gjennomgå klagen: grunnlag for ny behandling? Foreta endringer? Treffe nytt vedtak?